Anul al 55-lea | 14 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 14 Pagini | Nr. 61 Joi 3 Martie 1938
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful postal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
LA
„VESELIA"
„UNIVERSUL COPIILOR"
ȘI AL TINERETULUI"
ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Câte 220 Lei
pentru 12 luni
in țară

FONDATOR:
LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR:
STELIAN POPESCU

PROMULGAREA CONSTITUȚIEI

Noua Constituție a României a fost promulgată Duminică cu o deosebită solemnitate, iar prin **Monitorul Oficial** din aceeași zi, i s'a dat publicitatea necesară oricărei legi pentru intrarea ei în vigoare. Ea va fi cunoscută, în practica legală, sub numele de Constituția din 27 Februarie 1938, după cum tânăra ei predecesoare era citată cu data promulgării ei de 23 Martie 1923.

Cel dintâiu comentar solemn al nouii Constituții a fost făcut de însuși Majestatea Sa Regele, în cuvântarea pronunțată la Palatul Regal, cu prilejul remiterii rezultatului oficial al plebiscitului.

Majestatea Sa a făcut o apropiere între două domnii: cea de eri a Regelui Ferdinand a reprezentat străduința izbutită de a se așeza țara între granițele ei firești; cea de azi urmărește obiectivul consolidării definitive a României. In acest scop caracterul ei de căpetenie este tendința de reînoire, în primul rând prin „muncă și cinste", puse în serviciul „binului mers al gospodăriei publice pentru întărirea comunității și mulțumirea fiecăruia".

Pentru a realiza acest postulat nou, Constituția promulgată Duminica trecută procedează la o prefacere radicală a vechii așezări de stat a României, în primul rând, prin întărirea atribuțiunilor puterii executive și prin înlocuirea regimului reprezentativ cu o nouă așezare politică, întemeiată pe reprezentarea intereselor profesionale. Este concluzia necesară a premisei unei organizații de stat, întemeiată pe muncă, socotită ca o funcție socială a cetățeanului, căci noua Constituție nu crează numai drepturi, ci impune și datorii.

Noua Constituție este însă, după cum s'a exprimat Majestatea Sa Regele, numai „temelia puternică", pe care urmează să fie clădită „o Românie înviorată, bogată, și întărită". Pe această temelie trebue însă construit edificiul legislației noastre viitoare. Intr'adevăr, o mare parte din principiile juridice, pe care se întemeiază legislația noastră actuală, fiind schimbate, sau având o prezentare deosebită în noua noastră lege fundamentală, o vie activitate legislativă va trebui să urmeze promulgării textului actual al Constituției, spre a pune legile noastre organice în conformitate cu prevederile constituționale.

Incheerea conferinței dela Ankara

oxo

Cuprinzătorul comunicat oficial, publicat după terminarea primei sesiuni din anul acesta a Consiliului Permanent al Înțelegerii Balcanice, depășește cadrul obișnuit al textelor de acest fel. Ultimele evenimente internaționale au pus în relief pentru Uniunea Balcanică în deosebi două probleme esențiale: aceia a Ligii Națiunilor și aceia a politicii mediterane. Era deci natural ca aceste chestiuni, de un interes deosebit pentru țările balcanice, să figureze pe ordinea de zi a reuniunii dela Ankara.

Statele Înțelegerii Balcanice subliniază prin comunicatul din 27 Februarie că sunt hotărâte să rămână membre credincioase ale Societății Națiunilor. Această hotărîre este însă supusă la două rezerve, justificate de ultimele aspecte ale situației internaționale. In primul rând, comunicatul subliniază că acțiunea Societății Națiunilor trebue să rămână conformă cu principiul tuturor membrilor Ligii.

O reformă a pactului, care ar comporta o suprimare sau modificare a art. 10, relativ la independența Statelor membre, sau care ar introduce o ierarhie printre membrii Ligii nu ar avea aprobarea Înțelegerii Balcanice.

In al doilea rând, conferința pune cu vigoare principiul neimixtiunii reciproce al Statelor balcanice în raporturile lor cu celelalte State. Ferm hotărîtă să nu se amestece în afacerile interne ale altor țări, guvernele balcanice sunt decise să nu admită, la rândul lor, nici un fel de amestec în afacerile lor interne. Este un vechiu principiu de drept internațional. Dar diplomația modernă are deseori tendința să-l uite. Exemplele sunt numeroase sub ochii noștri. De aceia Consiliul Înțelegerii Balcanice face bine că reamintește o regulă de demnitate națională, care nu are nimic nepotrivit cu menținerea de bune raporturi în politica internațională.

Păstrarea unor asemenea legături de bună vecinătate și de cooperare — în scopul păstrării păcii — a fost obiectul statornic, din ultimii ani, al Înțelegerii Balcanice. Cum astăzi se pune între Marile Puteri interesate problema statutului mediteran, Consiliul Permanent al Uniunii Balcanice ține să precizeze oficial că dorește menținerea de raporturi prietenești cu toate Marile Puteri riverane: Anglia, Franța și Italia. De aceia el menționează străduințele depuse în acest scop, în anul din urmă, și ia act de acordul italo-iugoslav din 25 Martie 1937, care se adaogă astfel la pactele de amiciție deja existente între Italia și Grecia, pe deoparte, Italia și Turcia, pe de altă parte.

Apropierea cu Italia se desăvârșește și prin lichidarea chestiunii etiopiene, care „a devenit inexistentă" pentru Înțelegerea Balcanică. Intr'adevăr, Iugoslavia a recunoscut de drept imperiul italian în Etiopia prin numirea unui ministru plenipotențiar la Roma, care în Noembrie 1937 a prezentat scrisorile sale de acreditare Regelui Italiei și Împăratului Etiopiei.

După ce, la sfârșitul anului 1936, Statele Uniunii Balcanice au recunoscut de fapt imperiul italian în Etiopia, prin crearea de consulate la Adis Abbeba, ele se arată hotărîte să normalizeze în întregime raporturile lor cu Italia și din acest punct de vedere. După Iugoslavia, România va numi în curând un ministru la Roma, care va prezenta și el scrisorile sale de acreditare Regelui Italiei, cu titulatura de Împărat al Etiopiei. Comunicatul dela Ankara ne arată că Turcia și Grecia vor recunoaște și ele „de jure" imperiul italian, atunci când precizează că „vor trebui să avizeze la cele necesare, spre a conforma atitudinea lor în chestia etiopică, cu relațiile amicale, pe care le întrețin cu Italia."

Este probabil ca o asemenea deciziune din partea Turciei să aducă după sine adeziunea Italiei la Convențiunea de la Montreaux. Este un an, într'adevăr, de când Italia s'a declarat de acord în principiu cu o aderare la noul statut al strâmtorilor. Dacă ea se va produce — cum este de dorit — într'un termen apropiat, situația internațională în basinul oriental al Mediteranei va fi cu totul lămurită, în ce privește raporturile Înțelegerii Balcanice cu Italia.

Adoptând hotărîrile formulate în comunicatul din 27 Februarie, conferința de la Ankara a făcut mai mult de cât o operă de pace locală. Ea a adus o contribuție prețioasă la chestiunea mai vastă a pacificării Mediteranei și a scris, în mod fericit, prefața pentru negocierile care vor începe în curând între Italia și Marea Britanie.

Noul cabinet austriac

Guvernul austriac remaniat, întrunit în prima ședință sub președinția cancelarului Schuschnigg, (în picioare în stânga) care face o expunere asupra convorbirilor cu cancelarul Hitler, la Berchtesgaden

Un soldat german

dezertează trecând cu o auto-mitralieră blindată in Franța

Paris, 28 (Rador). — Ziarul **„Paris-Midi" publică o telegramă în care se relatează un fapt care ieșe cu totul din comun și ale cărui mobile n'au fost încă stabilite.**

Iată despre ce este vorba: Sâmbătă la ora 6, la Waldisse, punct situat la 20 km. de Thionville, o auto-mitralieră blindată, venind din Germania, a trecut frontiera în Franța, cu mare iuțeală.

După ce a străbătut câțiva kilometri în teritoriul francez, automobilul s'a oprit, iar autoritățile franceze de frontieră, înștiințate, au putut constata că este vorba de o auto-mitralieră blindată, capabilă de a se mișca în teren de tot felul și de cel mai nou model. Automobilul era pilotat de un tânăr soldat german.

Supus unui interogatoriu, soldatul a declarat că în cursul nopții a parcurs peste 100 kilometri, înainte de a intra în Franța, și că a trecut granița pe alte căi decât drumurile normale.

Automobilul a fost confiscat provizoriu de către serviciile armatei, iar dezertorul a fost arestat.

Până acum, nu se cunosc motivele care au îndemnat pe soldatul german să dezerteze cu automobil cu tot.

Pentru ridicarea satelor

de I. VION

Sub semnătura d-lui Dumitru Imbrescu, revista „Curierul echipelor studențești" relevă un articol al nostru din 9 Februarie a. c. referitor la „Higiena rurală" și confirmând temeinicia constatărilor noastre scrie:

„Ne simțim numai îndreptățiți a adăuga că ceeace oficialitatea nu s'a grăbit să facă pentru sănătatea poporului, s'a făcut de către Fundația „Principele Carol", prin echipele studențești și căminele culturale. In satele unde au lucrat echipele s'au organizat dispensare cu utilajul și medicamentele necesare, iar căminele culturale încep să-și organizeze și ele dispensare și farmacii. Sunt începuturi bune și rezultatele lor îndreptățesc prevederi folositoare obștei sătești".

Ținem să precizăm că în nenumărate rânduri am scos în evidență munca rodnică pe terenul practic a echipelor studențești ale Fundației „Principele Carol", cari au complectat în unele localități ceace ar fi fost de dorit ca administrația de toate nuanțele să fi făcut demult, pretutindeni.

Dar, subliniind această rodnicie, am adăogat că mai sunt multe de făcut chiar în localitățile unde activează inimoasele echipe și mai cu seamă am atras atenția că pe tot cuprinsul țării e nevoe de asemenea îndrumători, dezinteresați și atenți, cari să remedieze micile lucruri, cari în totalitatea lor constitue propășirea.

E datoria oficialității să dea un concurs efectiv operei echipelor regale studențești, operă care generalizată ar da roade extraordinare. Mai ales e nevoe de continuitate, de perseveren-

(Continuare in pagina 2-a)

GENERALUL HATA...

a fost numit comandant suprem al trupelor japoneze în China în locul generalului Matsui

xox

Grecia va trimite

un reprezentant diplomatic la Salamanca

Atena, 28 (Telor). — *Aici, se anunță, că guvernul grec a hotărît să trimeată în curând un reprezentant diplomatic la Salamanca. Peste câteva zile va fi numit în acest post amiralul Aretreto.*

ASPECTE SOCIALE DIN ARDEAL

Ierarhia in sat

de I. AGÂRBICEANU

Experiența alor aproape două decenii de lupte politice a dovedit un adevăr care nu mai poate fi nici contestat, nici răsturnat: satele ardelene și-au schimbat structura spirituală. Nu mai sunt la înălțimea celor dinainte de unire, subt raportul valorii lor etice și naționale. Ca înfățișare exterioară multe au ajuns superioare.

Sunt mai multe case de piatră, mai multe gospodării mai bine închegate. Chiar condițiile igienice se îmbunătățesc. Reforma agrară, criticată subt multe aspecte, și-a pus pecetea îmbunătățirii în multe regiuni. Dar oamenii, aproape în majoritate, locuitorii satelor, nu mai sunt aceiași. Valoarea lor spirituală a scăzut.

Coborârea nivelului etic, idealist și spiritual, — întâiul care contează în țăria popoarelor — se datorește exclusiv politicianismului introdus și la sate.

Constatările alor două decenii ne dau dreptul să strigăm azi din toate puterile: nici o luptă politică de partid la sate! Satul românesc din Ardeal — și cred că de pretutindenea, — trebue apărat cu ultima energie de infecția politicianistă.

Nu mai poate garanta nimeni de ceeace s'ar putea alege de săteanul nostru, expus, ademenit și frământat și pe viitor de politicianism, dacă în două decenii am ajuns la sate acolo unde suntem!

Cine ar fi crezut că virusul răului să pătrundă și să macine atât de repede însușiri superioare ca acelea cu care se putea lăuda săteanul român din Ardeal? Satul românesc trebue să fie pătruns de-o singură credință, de-un singur ideal: acela al consolidării naționale. De-o singură nădejde: aceea într'un viitor tot mai bun. Și, mai ales, să facă o singură politică: gospodărirea proprie.

Denaturarea spiritului genuin a săteanului ardelean prin politică nu se poate explica decât într'un singur fel. El și, ca. în general, orice fiu al naturii, nu poate fi condus decât prin adevăruri și principii vitale, existențiale pentru lumea lui spirituală, pentru conștiința lui.

Nu prin frânturi de adevăr, ci prin adevărul întreg; nu prin atitudini schimbătoare, ci prin una constantă în fața vieții, în fața realității; nu prin oameni cu păcate, ci prin idealuri și credințe tari poate rămânea sănătos și puternic sufletul săteanului.

Indată ce partidele politice vin cu apeluri făcute instinctelor; îndată ce în loc de luptă ideală i se propune omului o primărie, — se tulbură și se întunecă concepția de viață a țăranului, iar conștiința lui nu mai pipăe binele și răul.

(Continuare in pag. 2-a)

Patriarhul Iugoslaviei

in pelerinaj la mormintele regale

Belgrad, 28 (Rador). — *Azi dimineață, I. P. S. S. Patriarhul Gavril s'a dus la Oplenaț pentru a se închina la mormântul Regilor din dinastia Karagheorghevici.*

Mulțime de oameni cari i-au ieșit în întâmpinare, Patriarhul

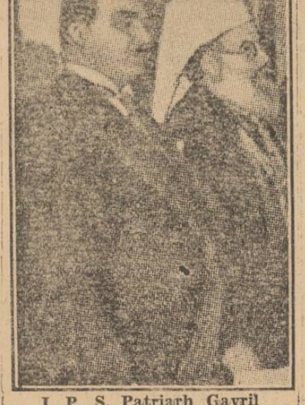

I. P. S. Patriarh Gavril și d. prim ministru Stoiadinovici

le-a adresat o mișcătoare cuvântare ,spunând că poporul iugoslav poate să fie mândru de dinastia națională Karagheorghevici ,care a dat poporului mari oameni de stat și Suverani cari au realizat eliberarea și unirea poporului iugoslav.

La înapoiere, Patriarhul s'a suit pe muntele Avala, unde s'a închinat în fața mormântului soldatului necunoscut.

xxx xxx

A TRĂIT 111 ANI

Varșovia 28 (Rador). — *La Liublin a încetat din viață o femee în vârstă de 111 ani.*

Moartea se datorește urmărilor unei gripe.

DUHUL NOU

Duhul vechiu a fost duhul învrăjbirii noastre. Duhul nou trebule să fie duhul înfrățirii noastre într'un românism creator.

Am impresia că suntem într'adevăr la un popas, când privim în urmă drumul străbătut ca să tragem învățăminte pentru cel de mâine. Au trecut douăzeci de ani dela întemeierea României Mari. Prin ce rămâne oare tot acest timp fixat în istoria națională? Căci timpul se fixează în istorie prin fapte, iar dacă faptele lipsesc, el e ca un pustiu, ca o Sahară a gândului, fără oaze de verdeață și fără semne de recunoaștere.

Unde sunt semnele, unde sunt oazele, unde sunt faptele care să impodobească peisagiul celor douăzeci de ani, cari au trecut? Ele nu se văd nicăiri! Toată politica noastră în această vreme a fost o gălăgie asurzitoare, o zavistie formidabilă, o dușmănie a tuturor împotriva tuturor. Ne-am sfâșiat unii pe alții de parcă n'am fi fost oameni, ci câini turbați.

Ceeace e chinuitor să constatăm azi e că această gâlceavă politică fără sfârșit, care ne îmbâta cu iluzia că ne aflăm în treabă, și această câinoșie a unora contra celorlalți, s'au petrecut numai între noi, românii, elementul majoritar al țării și ziditorul acestui stat național. Minoritarii noștri s'au înfățișat fiecare ca o unitate puternică, în blocuri politice solidare prin sânge, prin aspirații și prin metode practice de lucru. Intre ei și în comparație cu ei, singuri noi, românii, nu numai că n'am izbutit să fim solidari niciodată, dar parcă un duh vrăjmaș ne-a fărâmițat puterile, clopârțindu-le în reteveiele și în surcelele partidelor ridicate în războiu de exterminare. Neamul românesc în această vreme n'a avut nici o axă de organizare și nici o stea călăuzitoare. Și pe când energiile noastre s'au zădărnicit ca ale unei ape ce se zdrobește de stânci fără întrebuințare, străinii ni-au cucerit bunurile pas cu pas, metodic, și-au ajuns în multe privințe stăpâni reali ai țării. Un blestem parcă ne-a legat la ochi ca să nu vedem nimic în jurul nostru și să ne batem înnainte, orbește.

E, hotărît, o fază de rătăcire și decadență, prin care am trecut, a cărei socoteală n'a fost alta decât: pulverizarea în vânt a energiilor românismului în favoarea unor elemente străine, care au ajuns astfel să ne domine în casa noastră. In domeniul economic, am devenit din majoritari minoritari, pentruca minoritarii adevărați să ne dicteze.

Pentru a înțelege mai bine pustiul și paragina lăsate în urmă de politica învrăjbirii românești, comparați țara noastră cu oricare alta, dar mai ales cu aceea care au ieșit înfrânte din războiul mondial. Dincolo, o lume nouă s'a ridicat peste dezastre, voința de viață s'a înviersunat, opere publice de proporții fabuloase au ieșit din munca organizată a neamurilor și noi rânduieli sociale au îmbunătățit traiul mulțimilor. Mari și temute prestigii străl cesc peste fruntile, ce zăceau borîte la pământ. In țara noa de douăzeci de ani nu s'a nici o operă, care să fie puterniciei românești, car semnul mândriei noastre, impună minoritarilor res să ne răsfrângă renumel granițe. Am trăit din mila l...an plării și din veninul urii între frați. Chiar când unii au îndrăznit să schițeze un plan de lucru, ceilalți au venit și l-au distrus, — pentru a ne dovedi că, în vrăjmășie, nimic nu se poate clădi.

Istoria unui neam nu se plăsmuiește din gălăgie deșartă, ci din fapte măreție. Fapte de arme, când e nevoie; fapte de civilizație și de cultură, când e răgaz. Dar și unele și altele cer unanimitatea energiilor etnice, încordate în aceeași voință eroică, în aceeași frăție bărbătească, în același duh de ridicare și de glorie. Duhul acesta nou să-și sufle vigoarea de primăvară peste paraginile celor douăzeci de ani de politică a vrajbei.

Ne-am înjosit deajuns ca să nu simțim azi nevoia demnității. Ne-am dușmănți de ajuns ca să nu simțim nevoia înfrățirii. Am cules prea multe înfrângeri în propria noastră țară ca să nu isbucnească din noi năpraznica voință de-a fi stăpâni.

Duhul nou, — eu îl văd numai ca un masiv de fapte, ridicat din țăria românismului solidar.

NICHIFOR CRAINIC

Mulțimea în piața palatului regal cu prilejul solemnității de Duminică

SCRISORI DIN PARIS

Export și import

de RENE SAIVE

Paris, Februarie

După declarațiile unui om foarte autorizat — e vorba de d. Georges Bonnet în persoană — deficitul balanței comerciale a Franței a fost, în 1937, de 18 miliarde de franci. Din această situație rezultă că Franța e nevoită să exporte o parte din aurul său — aproximativ 6 miliarde de franci pe an — și să slăbească, într'o anumită măsură, situația francului pe piața schimburilor.

Economia franceză se găsește deci în fața unei îndoite probleme. Ii trebue, pe de o parte, să-și desvolte exportul și pe de alta să reducă simțitor cifra exportului.

„Din punctul de vedere al exportului, crede d. George Bonnet, însărcinat cu coordonarea acțiunii economice și financiare a guvernului, prețurile de cost nu pun producția franceză într'o situație care să-i interzică orice posibilitate de a vinde în străinătate. Dar după anii de criză și de șovăieli, trebue stimulate inițiativele, spre a recuceri vechile debușeuri sau spre a creia altele noui. La această sarcină invit pe reprezentanții marilor industrii franceze, chiar ai acelor industrii cari nu sunt în chip tradițional, exportatoare".

După cum se vede, d. Georges Bonnet este un ministru optimist. Cu atât mai bine. Totuș, nu trebue să-și ascundă dificultățile pe cari le va întâmpina, ca să înfăptuiască această parte a pro-

(Continuare in pagina 2-a)

Cu mărțișoare...